

Reactie gemeente Breda

Onderwerp: Internetconsulatie Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015

Datum: 1-2-2024

Allereerst wil de gemeente Breda laten weten dat we erg blij zijn dat er weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt ingevoerd. Ook zijn we blij dat er enkele verbeteringen zijn uitgevoerd ten opzichte van de eerdere versies van het wetsvoorstel. Desondanks zijn er nog enkele punten waarvan wij denken dat er verbetering nodig is.

De verwachting van de wetgever is dat met voorliggend wetsvoorstel de “aanzuigende werking” van het abonnementstarief weer grotendeels ongedaan wordt gemaakt. Wij kunnen het wetsvoorstel volgen dat de aanzuigende werking vanaf ingang van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage zal verminderen omdat cliënten niet meer voor het abonnementstarief hulp kunnen ontvangen. Echter verwachten wij dat dit niet geldt voor bestaande cliënten. In onze ogen kan het effect van de aanzuigende werking uit het verleden voornamelijk worden teruggedraaid wanneer de eigen bijdrage voor hoge inkomens gelijkgetrokken wordt met de daadwerkelijke kostprijs. Dus terug naar het systeem voordat het abonnementstarief werd ingevoerd. In het huidige wetsvoorstel wordt de eigen bijdrage niet gelijkgetrokken met de kostprijs maar wordt de maximale eigen bijdrage per maand (ivb) via een AmvB vastgesteld. In de memorie van toelichting wordt een bedrag van € 275,- genoemd. Dit bedrag is behoorlijk lager dan de reële kostprijs die wordt gehanteerd. Als de ivb lager wordt vastgesteld dan de daadwerkelijke kostprijs dan zullen mensen met een hoog inkomen (die het financieel wel kunnen dragen) nog steeds minder betalen dan de kostprijs en er is dus geen prikkel voor hen om het anders te organiseren. Hierdoor zal de vraag en dus de aanzuigende werking in stand worden gehouden. Pas als de eigen bijdrage voor hoge inkomens gelijkgetrokken wordt met de daadwerkelijke kostprijs wordt de aanzuigende werking verminderd en de beoogde doelstelling bereikt.

Wat ons betreft moet de kostprijs dan ook niet kunstmatig worden afgetopt, maar gewoon doorlopen tot een redelijker maximum (kostprijs) zodat mensen met een hoog inkomen die het financieel kunnen dragen:

- Het volledige bedrag van hulp zelf betalen via de gemeente, of
- Zij voor hetzelfde geld en zonder gemeentelijke toetsing een particuliere hulp zoeken.

De hulp via de gemeente blijft dan beschikbaar voor de mensen die dit zelf het moeilijkst kunnen regelen en betalen.

De aanzuigende werking is vooral bij huishoudelijke ondersteuning opgetreden. De hieronder staande voorbeelden en berekeningen zijn dan ook op huishoudelijke ondersteuning gebaseerd. Dit wil echter niet zeggen dat er ook op andere vlakken, zoals in de toelichting van het wetsvoorstel genoemde waakvlamfunctie bij begeleiding en andere lichte indicaties, problemen gaan optreden.

Volgens onze berekening¹ zou een maximaal tarief van € 334,80 (prijsspeil 2024) per maand beter aansluiten om de doelstellingen uit het wetsvoorstel te halen. Deze berekening is gebaseerd op de huishoudelijk ondersteuning waar de grootste gevolgen zijn gezien van de invoering van het abonnementstarief.

¹ Kosten volgens onze berekening:

Gemiddelde ondersteuning per jaar: 108 uren (volgens normenkader HHM)

Tarief gemeente Breda per uur (is reëel tarief): € 37,20

Kosten per maand: € 37,20 x 108 / 12 = € 334,80

Dit betekent een verschil van € 334,80 - € 275: € **59,80 per maand**

Ander punt wat speelt is dat de tijdbesteding zoals hierboven benoemd wordt een gemiddelde is, echter het grootste deel van onze klanten krijgt minder geleverd. Globale verdeling: 50% zit onder dit gemiddelde (1,5 uur per week), 25 % op het gemiddelde en 25 % zit boven dit gemiddelde (2,5 tot 7 uur). Dit betekent dat er situaties kunnen voorkomen waarin we als

gemeente een lagere kostprijs betalen dan de maximale eigen bijdrage. Hiervoor moeten we het gesprek met de inwoner over het inkomen aangaan om op basis daarvan te achterhalen op welke wijze we de eigen bijdrage moeten innen. Hiervoor zijn twee mogelijke uitkomsten:

- Eigen bijdrage is lager dan de kostprijs per maand voor de gemeente waardoor de eigen bijdrage via het CAK kan lopen.
- Eigen bijdrage is hoger dan de kostprijs per maand voor de gemeente waardoor de gemeente zelf de eigen bijdrage moet innen.

Ditzelfde speelt ook voor bijna alle klanten met een enkelvoudige ondersteuning waar een hulpmiddel of een voorziening wordt ingezet. Dit gaat om grote aantallen (enkele duizenden klanten) waarbij bij minimaal 16% (CBS-cijfers Breda) van de situaties ook daadwerkelijk wij als gemeente de eigen bijdrage (of zoals dat wordt genoemd de kosten van de voorziening) bij de klant moeten gaan innen. Dit betreft een grote toename van administratieve lasten maar betekent ook een belasting voor de klanten. Daarbij blijkt ook vaak dat cliënten onvoldoende in staat zijn inzicht te geven in hun financiële situaties waardoor een proefberekening lang niet altijd klopt en hierover weer discussie ontstaat.

Ons voorstel is om de maximale eigen bijdrage niet alleen te laten afhangen van het inkomen en vermogen maar ook van de kostprijs per maand voor de gemeente. Deze kostprijs per maand zou dan door de gemeente moeten worden doorgegeven aan het CAK. De eigen bijdrage wordt dan begrensd op de kostprijs voor de gemeente. Hierdoor kan de inwoner nooit een hoger bedrag gaan betalen dan de gemeente en heeft de gemeente veel minder administratieve lasten. Hieronder een voorbeeld van een inwoner die een scootmobiel heeft:

Kosten gemeente per maand: € 50 euro

Fictieve eigen bijdrage volgens inkomen en vermogen: € 200

Eigen bijdrage die wordt vastgesteld als kostprijs meegenomen wordt: € 50

Reactie eigen bijdrage algemene voorzieningen:

In het wetsvoorstel worden twee keuzes gegeven over de eigen bijdrage van algemene voorzieningen. Deze twee keuzes komen er in het kort op neer dat: optie 1, eigen bijdrage maximeren op het niveau van de kostprijs en voor algemene voorzieningen met duurzame hulpverleningsrelatie op maximaal het laagste tarief van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage van € 20,60. Optie 2 laat de beleidsruimte bij de gemeenten om zelf de hoogte van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen te bepalen.

Wij hebben de voorkeur voor keuze 2 zodat we zelf de beleidsruimte blijven houden mochten we in de toekomst meer willen inzetten op algemene voorzieningen.